

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: U-VIIA-2717/2025

Zagreb, 27. svibnja 2025.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Prvom vijeću za rješavanje izbornih sporova, u sastavu sutkinja Biljana Kostadinov, predsjednica Vijeća, te suci Ante Galić i Maša Marochini Zrinski, članovi Vijeća, odlučujući u izbornom sporu o žalbi Hrvatske stranke umirovljenika koju zastupa Zdravko Olujić, nositelj liste, na sjednici održanoj 27. svibnja 2025. jednoglasno je donio

ODLUKU

Odbija se kao neosnovana žalba Zdravka Olujića, nositelja liste Hrvatske stranke umirovljenika za izbor članova Gradskog vijeća grada Imotskog, izjavljena protiv rješenja Županijskog izbornog povjerenstva Splitsko-dalmatinske županije klasa: 012-05/25-0001-0001, urbroj: 2181/1-14-25-0047 od 22. svibnja 2025.

Obrazloženje

1. Zdravko Olujić, nositelj kandidacijske liste Hrvatske stranke umirovljenika za gradsko vijeće grada Imotski (u daljnjem tekstu: žalitelj) podnio je 25. svibnja 2025. žalbu protiv rješenja Županijskog izbornog povjerenstva Splitsko-dalmatinske županije klasa: 012-05/25-0001-0001, urbroj: 2181/1-14-25-0047 od 22. svibnja 2025. (u daljnjem tekstu: osporeno rješenje).

Žalba nije osnovana.

2. Žalitelj je 21. svibnja 2025. Gradskom izbornom povjerenstvu Splitsko-dalmatinske županije uputio e-mail koji naziva "prigovor na izbore", a koji se odnosi na rezultate izbora za Gradsko vijeće grada Imotskog. Taj je e-mail proslijeđen 22. svibnja 2025. Županijskom izbornom povjerenstvu Splitsko-dalmatinske županije (u daljnjem tekstu: ŽIP) na daljnje postupanje. U popratnom tekstu se navodi: "Prigovor se očigledno odnosi na rezultate izbora za Gradsko vijeće grada Imotskog, što proizlazi iz screenshot poruka koje je putem Whatsup aplikacije Zdravko Olujić uputio na broj mobitela predsjednika izbornog povjerenstva grada Imotskoga 21.05.2025. u 21:40 odnosno od tog trenutka pa do 07:19 sati". Iz priležeg dopisa o rezultatima izbora članova Gradskog vijeća grada Imotskog provedenih 18. svibnja 2025., potpisanog od predsjednika Gradskog izbornog povjerenstva grada Imotskog, Ante Topića, proizlazi da je od ukupno 8.820 birača pristupilo 3.463, od čega je glasovalo 3.460 birača. Važećih listića bilo je 3.351, nevažećih 109. Hrvatska stranka umirovljenika s nositeljem Zdravkom Olujićem dobila je 174 glasa i 0 mjesta u Gradskom vijeću grada Imotskog (niti jedan član). Iz prigovora osim screenshot poruka s Chat GPT-a nije

razvidno čemu podnositelj prigovara niti proizlazi bilo kakva dodatna argumentacija osim kopija slika nepoznatog porijekla.

3. Osporenim rješenjem ŽIP-a odbijen je prigovor žalitelja i potvrđena je odluka Gradskog izbornog povjerenstva grada Imotskog, uz sljedeće obrazloženje:

"Za ukazati je podnositelju prigovora kako je odredbom članka 84. stavak 2. Zakona o lokalnim izborima propisano kako se broj članova predstavničkog tijela jedinice koji će biti izabran sa svake kandidacijske liste utvrđuje na način da se ukupan broj važećih glasova koje je dobila svaka lista dijeli s brojevima od jedan do, zaključno, broja koliko se članova predstavničkog tijela jedinice bira, pri čemu se uvažavaju i decimalni ostaci.

Od svih tako dobivenih rezultata, mjesta u predstavničkom tijelu osvajaju one liste na kojima se iskaže onoliko brojčano najvećih rezultata uključujući decimalne ostatke koliko se članova predstavničkog tijela bira. Svaka od tih lista dobiva onoliko broj mjesta u predstavničkom tijelu koliko je postigla pojedinačnih rezultata među onoliko brojčano najvećih rezultata koliko se članova predstavničkog tijela bira.

Odredba članka 84. stavak 2. Zakona o lokalnim izborima u stvari predstavlja zakonodavni okvir za tzv. D'Hondtov sustav, odnosno metodu raspodjele glasova u zastupničke mandate u sustavu razmjernog predstavništva, a radi se o metodi koja je dobila ime po Belgijskom matematičaru Victoru D'Hondtu, a koja metoda je prvi put primijenjena u Belgiji 1899.g.

Prema navedenoj metodi valja utvrditi biračku masu sa svakog popisa, a koju čini ukupan broj za izborni popis danih glasova u izornoj jedinici nakon toga biračku masu valja dijeliti, i to tako dok se ne dođe do onog broja koji je jednak broju zastupnika koji se biraju u izornoj jedinici, odnosno u konkretnom slučaju do broja 13, s obzirom da je za Gradsko vijeće Grada Imotskog predviđeno 13 vijećnika.

Kandidacijske liste koje sudjeluju u dijeljenju po D'Hondtu moraju prijeći izborni prag koji je po odredbi članka 84. stavak 1. Zakona određen u visini od najmanje 5% glasačkih listića, ali to po automatizmu ne znači da kandidacijska lista koja je dobila 5% glasova mora ostvariti mandat u smislu citiranih odredaba članka 84. i 85. Zakona.

U ovom konkretnom slučaju, posljednji broj (djeljenik) po kojem se dobiva mjesto u predstavničkom tijelu je 224,87, a koji broj je dobiven dijeljenjem broja 1799, a koji broj je dobila Kandidacijska lista HDZ s brojem 8.

Da bi podnositelj prigovora uopće ostvario pravo na mjesto u Gradskom vijeću, odnosno da bi ostvario veći djeljenik, trebao je umjesto 179 glasova ostvariti 224 glasa."

4. Nakon razmatranja žalbenih navoda, osporenog rješenja, kao i ostale mjerodavne dokumentacije, Ustavni sud ustavnopravno prihvatljivim i zakonitim ocjenjuje razloge kojima je ŽIP u osporenom rješenju otklonio prigovore žalitelja kao neosnovane. Prema ocjeni Ustavnog suda žalitelj nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost odlučivanja nadležnog ŽIP-a u dijelu razmatranog izbornog postupka za članove Gradskog vijeća grada Imotskog.

4.1. Ustavni sud podsjeća da je više puta u svojim odlukama donesenim u postupcima radi zaštite izbornog prava istaknuo kako sve tvrdnje o navodnim nepravilnostima ili nezakonitostima u izbornom postupku moraju biti potkrijepljene odgovarajućim dokazima (vidjeti odluku broj: U-VIIA-3065/13 od 28. svibnja 2013. /www.usud.hr/), a što u konkretnom slučaju žalitelj nije učinio. Subjektivna mišljenja o ispravnosti izbornog postupka, koja nisu utemeljena na činjenicama koje bi ukazivale na to da izbori ne izražavaju pravu političku volju izbornog tijela, ne mogu dovesti u pitanje pravnu osnovanost rješenja ŽIP-a. Navodi žalitelj da se "u stožeru HDZ-a na

ekranu po brojanju glasačkih listića vidi da nevažećih listića ima 176" nisu ničim potkrijepljeni niti dokazani ikakvom relevantnom dokumentacijom.

5. Slijedom navedenoga, Ustavni sud ocjenjuje da u konkretnom predmetu žalitelj nije pružio uvjerljive tvrdnje kojima bi doveo u sumnju pravilnost rada biračkih odbora i pravilnost postupka izbora.

6. Stoga je na temelju članka 125. alineje 9. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) i članka 87. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 99/99., 29/02. i 49/02. - pročišćeni tekst) odlučeno kao u izreci.

PREDSJEDNICA VIJEĆA
dr. sc. Biljana Kostadinov, v. r.